

<http://zpravodajstvi.olomouc.cz/clanky/Pred-vodou-z-roku-1997-budovana-opatreni-za-miliardy-Olomouc-neochrani-Prestoze-by-mohla-17644>

Před vodou z roku 1997 budovaná opatření za miliardy město neochrání. Ale mohla by

19.1.2012 15:08

Miliardy korun, roky omezení života ve městě. Budování protipovodňových opatření v Olomouci, které by mělo začít už v únoru, si bezpochyby bude nárokovat titul jedné z nejnáročnějších staveb v dějinách města. Po dokončení by systém opatření měl Olomouci převést i hodně velkou vodu, s povodní rozsahu té z roku 1997 by si však neporadil. Podle Povodí Moravy by opatření proti tak velké povodni znamenala bourat domy a stavět dvoumetrové hráze. Ekologové však už roky tvrdí něco jiného.

Už letos v únoru by se mělo začít s budováním druhé etapy protipovodňových opatření. Po dokončení by na ni měly navázat další části. Stavět by se mělo až do roku 2018. Smyslem série opatření, která si vyžádají mnoho miliard korun, je ochránit občany před velkou vodou a zbavit je všudypřítomného strachu, jenž pamětníci roku 1997 pociťují při každém větším dešti. Před takovou vodou je však proinvestované miliardy neochrání. Voda tehdy dosahovala místy průtoku přes osm set krychlových metrů za vteřinu. "V měřítku dalších dvaceti roků se může odehrát jedna povodeň o velikosti povodně z roku 2002 a pár menších vod na úrovni roku 2006," tvrdí geolog Václav Cílek, jeden z předních odborníků na povodně. Co bude dál, však stěží dokáže někdo odhadnout. Olomoucká protipovodňová opatření jsou koncipovaná na 650 kubických metrů za vteřinu. Pokud by velká voda tuto hranici překročila podobně jako v roce 1997, bude zle. "Záleželo by na druhu povodně. Pokud by byla nárazová a voda přetékala jen hodinu, vážné škody to nenapáchá. Pokud by však takhle tekla tři dny, bude to katastrofa," domnívá se Michal Krejčí z Unie pro řeku Moravu, jedné z prvních organizací, která se po roce 1997 protipovodňovou ochranou začala aktivně zabývat.

Protipovodňová opatření, která se nyní začínají realizovat, sice výrazně zvýší nejvyšší možný průtok, pokud by však přišla podobná povodeň jako v roce 1997, voda by město zaplavila stejně.

Foto: archiv

Podle Povodí Moravy je vybudování ochrany před povodní velikosti té z roku 1997 nereálné. "Muselo by se bourat, padly by domy okolo řeky, opatření by se dotkla území až kilometr daleko. Museli bychom postavit hráze někde až dva metry vysoké...", vypočetl technický ředitel Povodí Moravy Mojmír Pehal. Náklady na takovou stavbu by podle něj byly astronomické. Za pravdu mu dává i kolega z investičního oddělení Povodí Vítězslav Nečas: "Náklady musí být nižší nebo srovnatelné se škodami, které lze předpokládat," podotkl.

V roce 1997 dosahovala v některých místech povodeň průtoků přes osm set kubíků za minutu.
Foto: ČTK/Vladislav Galgonek

Unie pro řeku Moravu si však už koncem devadesátých let nechala zpracovat studii, jak vodu o průtoku osmi set kubíků městem provést. "Vycházela hlavně z přírodních opatření. Výrazné rozšíření koryta, ostrůvky a zeleň, to všechno by vedlo k tomu, že řeka převede mnohem víc vody. Velmi důležitým prvkem bylo vybudování obtokového kanálu v loukách kolem kojeneckého ústavu," popsal Krejčí, podle kterého by tato varianta byla možná dražší než opatření, která nakonec dostala zelenou, bezpečně by však převedla průtok přes osm set kubických metrů a navíc by se oblast kolem řeky mohla stát novou významnou rekreační zónou. Žádné bourání by podle něj nehrozilo. "Koryto by bylo širší, než se teď plánuje, byly by i větší zábradky. Žádné obytné domy by se bourat nemusely, to je nesmysl. Bouralo by se pouze v oblasti mostu u plynárny. Tam ale stejně bouralo i Povodí, když před čtyřmi roky realizovalo první etapu protipovodňových opatření - obtokový kanál," hájí plán Michal Krejčí. Unii pro řeku Moravu se podle něj přesto podařilo dosáhnout alespoň dílčích úspěchů. "Podařilo se nám však prosadit jenom část, zejména v etapě mezi kojeneckým ústavem a Velkomoravskou ulicí, kde se koryto rozšíří více přírodní cestou a vznikne tu rekreační zóna, s nímž se původně nepočítalo. Také ostrov, kterým se nyní Povodí chlubí, pochází z naší studie," zmínil Krejčí.

Protipovodňová opatření, navrhovaná Unií pro řeku Moravu v oblasti kolem kojeneckého ústavu. Systém obtokového ramena by podle ekologů výrazně zvýšil průtok řeky a pomohl tak odvést vodu z města.

Foto: Unie pro řeku Moravu

Naděje na zkapacitnění koryta nad plánovaných šest set padesát kubíků podle něj stále existuje, dosáhnout hranice osmi set však už zřejmě reálné není. Klíčová je podle něj oblast kolem kojeneckého ústavu, kde řeka Morava opouští město. Právě tady, mimo obydlenu oblast, by se měla řeka co nejvíc cíleně rozlít. S tím počítá i Povodí, které právě sem systémem hrází chce vodu navést. Podle Michala Krejčího by se však v této lokalitě mělo udělat mnohem víc, než se nyní plánuje. "V naší studii se počítalo s obtokovým ramenem kolem kojeneckého ústavu. Kdyby se ho podařilo zrealizovat, což bude možné i po dokončení nyní budovaných opatření, výrazně se tím zvýší průtok. "Pokud bude mít voda kam odtéct, nevylije se z břehů výš proti proudu, ve městě," shrnul Krejčí a zdůraznil, že toto opatření je mnohem účinnější než budování hrází.

Protipovodňová opatření budovaná Povodím Moravy začala už v roce 2006, kdy došlo k realizaci obtokového kanálu v lokalitě U Plynárny. Toto technické řešení za půl miliardy korun ekologové hodně kritizovali, dalo by se prý udělat šetrněji k přírodě a za mnohem méně peněz. Druhá etapa budování opatření proti velké vodě by měla začít letos v únoru, zahrne území od jižní části města až k Bristolu a skončit by měla nejpozději v roce 2018. Další, třetí etapa, která by měla systémem hrází ochránit severní část města, je zatím jen ve fázi studie. Až po jejím dokončení však město dosáhne ochrany na kapacitu plánovaných šesti set padesáti kubických metrů.

Jan Procházka